

Utlåtande 2011:164 RII (Dnr 332-2208/2010)

Medlemskap i UNESCO:s Europeiska koalition av städer mot rasism

Motion (2010:27) av Paul Lappalainen (MP)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2010:27) av Paul Lappalainen (MP) om ”Medlemskap i UNESCO:s Europeiska koalition av städer mot rasism” anses besvarad med vad som anförts i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Paul Lappalainen (MP) föreslår i en motion (2010:27) att Stockholms stad ska ansöka om medlemskap i den Europeiska koalitionen av städer mot rasism, ECCAR, delta i ett Svenskt nätverk av kommuner och landsting mot rasism och diskriminering samt leverera en kopia av ECCAR:s handlingsprogram med tio punkter till alla stadens politiker.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd. Sedan motionen remitterades har socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden upphört. I stället finns idag socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden. Remissen har besvarats av socialnämnden.

Stadsledningskontoret anser att ett medlemskap i ECCAR inte krävs för att stadens arbete mot rasism, diskriminering och främlingsfientlighet ska förstärkas.

Socialnämnden anser att staden bör utgå från medlemskapet i EUROCITIES för det gemensamma arbetet mot diskriminering och rasism.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att det är positivt att städer samarbetar lokalt, regionalt och internationellt i dessa frågor för att utbyta idéer, erfarenheter och kunskap.

Östermalms stadsdelsnämnd har inte några synpunkter att framföra.

Mina synpunkter

Det är inte acceptabelt att människor utsätts för diskriminering, främlingsfientlighet eller rasism. Stadens nämnder och bolag måste ha frågan om hur vi motverkar detta högt på agendan samtidigt som förekommande fall måste synliggöras. Det är också viktigt att staden samarbetar med andra och hämtar kunskap från andra storstäder i Europa. Däremot beslutade Stockholms stad i november 2008 att utträda ur ECCAR.

Staden bedriver redan idag ett aktivt arbete för jämställdhet och mångfald samt mot diskriminering då detta är integrerat i stadens styrning. Stadens arbete har också följts upp utifrån ECCAR:s fastställda tio åtaganden och vi kan konstatera att Stockholms stad genom olika insatser jobbar med samtliga punkter. Stockholms stad är därutöver medlem i EUROCITIES, vars uppdrag är snarlikt ECCAR:s och där det finns möjlighet till internationellt samarbete kring integrationsfrågor.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2010:27) av Paul Lappalainen (MP) om ”Medlemskap i UNESCO:s Europeiska koalition av städer mot rasism”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Karin Wanngård, Rogert Mogert* och *Tomas Rudin* (alla S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. tillstyrka motionen samt
2. därutöver anföra:

Precis som Stadsledningskontoret skriver i sitt tjänsteutlåtande är det av största betydelse att på olika nivåer arbeta medvetet och effektivt för att motverka diskriminering och rasism av alla slag. Förverkligandet av att alla ska ha samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras är en ständig process där fokus måste ligga framförallt på det interna arbetet inom staden samt i samarbetet med andra myndigheter, men även internationellt.

Ett medlemskap i ECCAR skulle förse staden med konkreta punkter att följa upp på olika nivåer inom kommunen för att kunna motverka rasism. En handlingsplan som staden åtar sig att arbeta med leder till engagemang för arbete mot rasism, för det civila samhället och ett antal aktörer inom kommunen. Att vara medlem i ECCAR går i linje med vad Stockholms stad på policynivå åtagit sig i och med sitt medlemskap i EUROCITIES. Det ena utesluter inte det andra utan tvärtom förstärker och markerar stadens engagemang i frågan.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2010:27) av Paul Lappalainen (MP) om ”Medlemskap i UNESCO:s Europeiska koalition av städer mot rasism” anses besvarad med vad som anförts i detta utlåtande.

Stockholm den 15 november 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Roger Mogert, Tomas Rudin* och *Maria Östberg Svanelind* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Emilia Hagberg* och *Stefan Nilsson* (båda MP) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Bifalla motionen
2. I övrigt anföra följande

Medlemskap i ECCAR förser staden med konkreta punkter att följa upp på olika nivåer inom kommunen för att kunna motverka rasism. Handlingsplanen som staden åtar sig att arbeta med leder till engagemang för arbete mot rasism för det civila samhället och ett antal aktörer inom kommunen. Medlemskapet i EUROCITIES är endast en proklamering av en gemensam policytext, en deklaration som endast aktörer på policynivå åtagit sig att följa. Deklarationen ger varken städer eller kommuner någon riktlinje utifrån vilken de kan arbeta aktivt mot rasism. Däremot styrker texten i deklarationen ett medlemskap i ECCAR då medlemmarna ska: ”develop and deliver an actionplan against racism” inför mötet i London. Medlemmarna ska ”support other programs” angående rasism och öka medvetenheten kring rasism i kommunen. Att åter bli medlem i ECCAR går i linje med vad man på policynivå åtagit sig i och med EUROCITIES och underlättar för kommunpolitiska aktörer i Stockholms stad åtagandet i och med att man redan genom ECCAR utarbetat en handlingsplan och berett ett lokalt nätverk med andra grannkommuner som är medlemmar i ECCAR. Att inte fortsätta vara medlem i ECCAR ålägger kommunen merarbete och tvingar samtliga aktörer att än en gång ”uppfinna hjulet”, en process som i brett deltagande innebär tid och pengar för kommunen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motionen bifalles
2. Därutöver vill vi framföra följande

Det är positivt att städer samarbetar lokalt, regionalt och internationellt för att utbyta erfarenheter, idéer och kunskap. Ett återinträde i den Europeiska koalitionen av städer mot rasism, ECCAR, kan bidra till att stärka stadens arbete mot rasism och främlingsfientlighet.

Vi menar att det inte räcker med det arbete mot rasism som Stockholms stad gör. Över 2 000 brott med rasistiska förtecken polisanmäls varje år i Sverige. De flesta brotten begås i vardagliga situationer. Inga stockholmare ska behöva utsättas för detta.

Medlemskapet i ECCAR innebär att staden får konkreta punkter att arbeta med och följa upp på olika nivåer och en handlingsplan att arbeta efter. Att vara medlem i ECCAR är i linje med vad Stockholms stad på policynivå har åtagit sig i och med medlemskap i EUROCITIES.

Den uppföljning av stadens arbete för jämställdhet och mångfald som ingår i stadens styrning är mycket övergripande och skulle behöva kompletteras med mer konkreta redovisningar.

Staden bör också ha ett internationellt utbyte med städer i Syd och alla stadsdelsnämnder uppmuntras att ha ett utbyte med vänorter utanför Sverige. Det borde också vara självklart att delta i det svenska nätverket av kommuner och landsting mot rasism och diskriminering.

ÄRENDET

Paul Lappalainen (MP) föreslår i motion (2010:27) att Stockholms stad ska ansöka om medlemskap i den Europeiska koalitionen av städer mot rasism, ECCAR, delta i Svenskt nätverk av kommuner och landsting mot rasism och diskriminering samt leverera en kopia av ECCAR:s handlingsprogram med tio punkter till alla stadens politiker.

ECCAR syftar till att driva policyarbete kring rasism, diskriminering och främlingsfientlighet. Initiativet till att bilda nätverket togs av UNESCO i december 2004. Motionären ingår i ECCAR:s styrgrupp som oberoende expert.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd. Sedan motionen remitterades har socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden delats i två nämnder och blivit socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden. Remissen har besvarats av socialnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 januari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det är av stor betydelse att på olika nivåer arbeta medvetet och effektivt för att motverka diskriminering och rasism av alla slag. Förverkligandet av att alla ska ha samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras är en ständig process där fokus måste ligga framförallt på det interna arbetet inom staden samt i samarbetet med andra myndigheter, men även internationellt.

Stadsledningskontoret anser dock att detta i sig inte betyder att ett medlemskap i ECCAR krävs för att stadens arbete mot rasism, diskriminering och främlingsfientlighet ska förstärkas. Staden bedriver redan ett aktivt jämställdhets-, mångfalds- och diskrimineringsarbete som är integrerat i stadens styrning, och staden har riktlinjer för detta som omfattar stadens samtliga verksamheter.

För närvarande är staden medlem i det europeiska nätverket EUROCITIES där det finns möjligheter till internationellt samarbete kring integrationsfrågor. Som en del i arbetet mot rasism och diskriminering inom EUROCITIES undertecknade Stockholm som en av 17 städer en avsiktsförklaring för integration i städer (*Charter for Integrating Cities*). Avsiktsförklaringen styr kommunens uppdrag och ansvar i egenskap av politiska beslutsfattare, tjänsteleverantörer, arbetsgivare och köpare av varor och tjäns-

ter. Syftet är att tillhandahålla lika möjligheter för alla invånare att integrera invandrare och inbegripa mångfalden i befolkningen som är en realitet i europeiska städer.

Stadsledningskontoret har tidigare följt upp ECCAR:s faställda tio åtaganden och kan konstatera att staden genom olika insatser arbetar med samtliga punkter.

Stadsledningskontoret föreslår att staden utgår från medlemskapet i EUROCITIES i det internationella samarbetet mot diskriminering och rasism.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 januari 2011 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Stefan Nilsson m.fl. (MP) och Inger Stark m.fl. (V), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 16 december 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser det viktigt att Stockholms stad bedriver ett systematiskt arbete för att bekämpa rasism och diskriminering. Dessa frågor behandlas inte av någon separat enhet inom staden, utan ingår som en del av den ordinarie verksamheten i samtliga nämnder och styrelser. Tiopunktsplanen ger en bra översikt över de olika områden inom vilka kommuner kan arbeta och i denna finns flera konkreta exempel på åtgärder som kommuner kan vidta för att uppfylla varje åtagande.

Förvaltningen vill framhålla att Stockholms stad är medlem i ett europeiskt nätverk, EUROCITIES, som har ett snarlikt uppdrag som ECCAR. Som en del i arbetet mot rasism och diskriminering undertecknade Stockholm som en av 17 städer i februari 2010 en avsiktsförklaring för Integration i städer (*Charter for Integrating cities*). Avsiktsförklaringen styr kommunernas uppdrag och ansvar i egenskap av politiska beslutsfattare, tjänsteleverantörer, arbetsgivare och köpare av varor och tjänster. Syftet är att tillhandahålla lika möjligheter för alla invånare, att integrera invandrare och inbegripa mångfalden i befolkningen som är en realitet i europeiska städer.

Förvaltningen föreslår att staden utgår från medlemskapet i EUROCITIES för det gemensamma arbetet mot diskriminering och rasism.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 januari 2011 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Pekka Koskenvoima (MP) och Rosa Lundmark (V), *bilaga 1*.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 december 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i beskrivningen av städer som demokratiska institutioner som kan förebygga diskriminering och rasism. Förvaltningen delar uppfattningen att det i frågor om utbildning, sjukvård, boende, socialtjänst etc. finns ett ansvar för att uppdragen genomförs med utgångspunkten om allas lika värde. Det är viktigt att det finns en samsyn kring att en mångfald av kulturer och människors personliga olikheter bör ses som en viktig tillgång för städernas utveckling.

Förvaltningen ser att det är positivt för städer att samarbeta lokalt, regionalt och internationellt i dessa frågor, för att utbyta idéer, erfarenheter och kunskap. Stockholms politiker och tjänstemän bör därför på lämpligt vis delta i sådana sammanhang. Förvaltningen har dock inga synpunkter på just de forum som beskrivs i remissen, utan ser det som en fråga för den övergripande nivån inom staden.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 januari 2011 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Stefan Nilsson m.fl. (MP) och Birgit Marklund Beijer m.fl. (S), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 14 december 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har tagit del av remissen/motionen och anser liksom motionären att diskriminering och rasism ska förebyggas och motarbetas. Avseende förslagen till beslut ställda till kommunfullmäktige har inte Östermalms stadsdelsförvaltning några synpunkter att framföra.

Stadsdelsförvaltningen föreslår stadsdelsnämnden att godkänna tjänsteutlåtandet som svar på remissen/motionen.

RESERVATIONER M.M.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Stefan Nilsson m.fl. (MP) och Inger Stark m.fl. (V) enligt följande.

Socialnämnden beslutar bifalla motionen med följande motivering:

Förvaltningens förslag, att medlemskap i EUROCITIES räcker, är inte hållbart och går emot den deklaration som antagits Charter for Integrating cities, i vilken det uttryckligen står att medlemmarna inför mötet i London ska ta fram handlingsplaner kring arbete i städerna mot rasism. Denna handlingsplan finns redan via ECCAR.

Medlemskap i ECCAR förser staden med konkreta punkter att följa upp på olika nivåer inom kommunen för att kunna motverka rasism. Handlingsplanen som staden åtar sig att arbeta med leder till engagemang för arbete mot rasism för det civila samhället och ett antal aktörer inom kommunen. Medlemskapet i EUROCITIES är endast en proklamering av en gemensam policytext, en deklaration som endast aktörer på policynivå åtagit sig att följa. Deklarationen ger varken städer eller kommuner någon riktlinje utifrån vilken de kan arbeta aktivt mot rasism. Däremot styrker texten i deklarationen ett medlemskap i ECCAR då medlemmarna ska: ”develop and deliver an actionplan against racism” inför mötet i London. Medlemmarna ska ”support other programs” angående rasism och öka medvetenheten kring rasism i kommunen. Att åter bli medlem i ECCAR går i linje med vad man på policynivå åtagit sig i och med EUROCITIES och underlättar för kommunpolitiska aktörer i Stockholms stad åtagandet i och med att man redan genom ECCAR utarbetat en handlingsplan och berett ett lokalt nätverk med andra grannkommuner som är medlemmar i ECCAR. Att inte fortsätta vara medlem i ECCAR ålägger kommunen merarbete och tvingar samtliga aktörer att än en gång ”uppfinna hjulet”, en process som i brett deltagande innebär tid och pengar för kommunen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Pekka Koskenvoima (MP) och Rosa Lundmark (V) enligt följande.

Att tillstyrka motionen

Att därutöver anföra följande:

Ett medlemskap i ECCAR skulle förse staden med konkreta punkter att följa upp på olika nivåer inom kommunen för att kunna motverka rasism. En handlingsplan som staden åtar sig att arbeta med leder till engagemang för arbete mot rasism. En hand-

lingsplan som staden åtar sig att arbeta, med leder till engagemang för arbete mot rasism, för det civila samhället och ett antal aktörer inom kommunen. Att vara medlem i ECCAR går i linje med vad Stockholms stads på policynivå åtagit sig i och med sitt medlemskap i EUROCITIES.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Stefan Nilsson m.fl. (MP) och Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) enligt följande.

- att tillstyrka motionen samt
- att därutöver anför följande:

Ett medlemskap i ECCAR skulle förse staden med konkreta punkter att följa upp på olika nivåer inom kommunen för att kunna motverka rasism. En handlingsplan som staden åtar sig att arbeta med leder till engagemang för arbete mot rasism, för det civila samhället och ett antal aktörer inom kommunen. Att vara medlem i ECCAR går i linje med vad Stockholms stad på policynivå åtagit sig i och med sitt medlemskap i EUROCITIES.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2010:27

2010:27

Motion av Paul Lappalainen (mp) om medlemskap i UNESCO:s Europeiska koalition av städer mot rasism (ECCAR)

Dnr 332-2208/2010

Stockholms stad bör åter bli en viktig aktör i UNESCO:s Europeiska koalition av städer mot rasism och diskriminering (ECCAR)

År 2004 var Stockholms stad del i bildandet av ECCAR. Initiativet till koalitionen togs av UNESCO. Ett flertal av Europas huvudstäder är idag medlemmar bl a London, Berlin och Madrid. Efter några år som Sveriges "lead city" och ledamot i koalitionen styrgrupp har Stockholms stad sedan 2006 avstått från deltagande.

Det uppstår både möjligheter och problem i samband med de pågående förändringarna i en stads etniska och religiösa mångfald. Städer har redan, genom staterna som de är del i, förpliktigat sig att agera mot diskriminering och främja allas lika värde i enlighet med de olika internationella konventionerna om mänskliga rättigheter. Städer som demokratiska institutioner kan både motverka och förebygga diskriminering och rasism. Utgångspunkten för koalitionen var därför att det är i städerna, nära människors vardag, som problemen kring diskriminering och rasism både uppstår och har sin lösning. Städer har ett ansvar för ett stort antal frågor som berör dess invånare som utbildning, sjukvård, boende, kultur, socialtjänsten, mm. Det är därför viktigt att de uppdragen genomförs med utgångspunkt i allas lika värde.

Grundtanken med ECCAR var att skapa en arena för utbyte av ideer, erfarenheter och kunskaper mellan städer. För att underlätta erhållandet av olika former av stöd har koalitionen formaliserats i form av en ideell förening som är registrerad i Tyskland.

Medlemskap innebär huvudsakligen att staden åtar sig att följa den s.k. 10-punktsprogrammet.

(http://www.citiesagainstracism.org/fileadmin/user_upload/download/10ppa-engl-unesco.pdf)

ECCAR var den första regionala koalitionen. Sedan dess har UNESCO även bildat en global koalition (ICCAR) av städer mot rasism 30 juni 2008 på World Human Rights Forum i Nantes, Frankrike. Denna koalition baseras på de regionala i Europa, Sydamerika, Mellanöstern/Nordafrika, Afrika, Asien och Kanada.

I Sverige pågår också ett arbete i ett Svenskt nätverk av kommuner och landsting mot rasism och diskriminering (http://skl.se/web/Natverk_mot_Rasism.aspx). Även det arbetet borde vara av intresse för Stockholm – både i form av lärdomar som kan erhållas och de som kan förmedlas. Deltagande kräver inte medlemskap i ECCAR även om städernas samarbete tar utgångspunkt i ECCARs handlingsprogram.

Stockholms stad bör också vara uppmärksam på att ECCAR har sin årliga konferens i Uppsala 18-19 november 2010. Det övergripande temat är Cities Promoting Equality and Solidarity. Förutom workshops kommer det bl a att finnas ett rundabordssamtal om "Challenging the Rise of Populist Racism in European Cities". Konferensen är av intresse för Stockholms politiker och tjänstemän även om staden inte längre är medlem i ECCAR.

Utifrån vad som ovan anförts föreslår jag kommunfullmäktige besluta att

1. staden ska åter ansöka om medlemskap i ECCAR
2. staden deltar i den av SKL samordnade arbetet: Svenskt nätverk av kommuner och landsting mot rasism och diskriminering
3. staden deltar i ECCAR:s årliga konferens i Uppsala 18-19 november 2010
4. staden levererar en kopia av ECCAR:s tiopunktshandlingsprogram till alla stadens politiker.

Stockholm den 28 september 2010

Paul Lappalainen